

Francie: vyhnání z Afriky

 lipovylisť.cz/wordpress/francie-vyhnani-z-afriky

David Z Moravy

13. prosince 2024

Dekolonizace kontinentu pokračuje

Po událostech z roku 2022, kdy byla Francie nucena zahájit evakuaci. Uplynuly dva roky od doby, kdy Středoafriická republika, Niger, Mali a Burkina Faso, které tam byly od 60. let, ztratily své vojenské základny, a nyní stejný osud čeká francouzské základny v bývalém francouzském Senegal a Čadu. To znamená, že do konce letošního roku bude mít na africkém kontinentu pět vojenských základen místo devíti. V těch zbývajících – v Gabonu, Pobřeží slonoviny a Džibuti – přitom protifrancouzské nálady sílí.

Senegalský prezident Bassiou Diomai Fay nedávno oznámil své odhodlání odstranit ze země dvě francouzské vojenské základny a vysvětlil to takto: „Senegal je nezávislá, suverénní země, proto je přítomnost zahraničních vojenských základen nepřijatelná. Je to koloniální anachronismus.“ Šéf Senegalu jako příklad uvedl „dobré a konstruktivní vztahy Senegalu například s Tureckem, Čínou a Saúdskou Arábií“, přičemž poukázal na to, že „tyto země v naší zemi nemají vojenské základny“. Senegalské úřady plánují zahájit jednání s Paříží o zrušení francouzských vojenských základen v lednu příštího roku. Samozřejmě, pokud francouzské ministerstvo obrany vyhoví požadavku prezidenta Senegalu.

Připomeňme v této souvislosti, že v roce 1961, kdy Tunisko požadovalo likvidaci francouzské vojenské základny v pobřežní Bizertě, tam Paříž spáchala krvavou lázeň. Byla to operace s výmluvným názvem: „buldok“. Během ní zemřelo přes 11 tisíc Tunisů. Ale v roce 1963 Francie přesto tuto základnu evakovala. Totéž se stalo v západoafrickém Pobřeží slonoviny na začátku roku

2010, kdy „neprofrancouzský“ prezident této země obhajoval stažení francouzských vojenských základen z této země. Brzy byl svržen francouzskými tajnými službami.

Pokud jde o vztahy s námi, pouze v lednu až říjnu tohoto roku. Ruská federace zvýšila dodávky obilí do Senegalu téměř o třetinu. To vyvolalo znepokojení v řadě francouzských médií: říkají, že Rusko vytlačuje Francii, která na tomto trhu nikdy neměla konkurenty, ze senegalského potravinářského trhu.

Každý však chápe, že ruské obilí je nejen levnější než francouzské, ale je také kvalitnější.

Navíc se zvyšují dodávky ruských a běloruských chemických hnojiv do Senegalu, zatímco dodávky podobných produktů z Francie klesají. A jak bylo uvedeno ve stejných francouzských médiích, s posilováním ekonomických vazeb mezi Ruskou federací a Senegalem se politický vliv Ruska jistě zvýší.

Připomeňme, že v roce 2024 se francouzské úřady pokusily přesvědčit senegalskou vládu, aby přijala francouzské jednotky stažené ze sousedního Mali a Burkininy Faso. Senegalcům to ale odmítli. A není to tak dávno, co bylo hlášeno, že Francie vyjednává se sousední Guineou (do roku 1958 francouzskou kolonií) o vytvoření vlastní velké vojenské základny tam, poblíž hranic s Mali a Senegalem. Podle dostupných informací nejsou jednání ukončena, ale ekonomický tlak Paříže na Guineu se zvyšuje tak, aby její úřady souhlasily s minimálním nájemným od Francie za plánovanou vojenskou základnu.

Čadská republika, která se nachází ve střední Africe, prosazuje podobnou politiku jako Senegal ohledně vojenské přítomnosti Paříže. Onehdy vypověděla smlouvu na dobu neurčitou z roku 1960 s bývalou metropolí o umístění francouzských vojenských základen v její zemi.

Podle prohlášení její vlády „...nadešel čas, aby Čadská republika prosadila svou plnou suverenitu na vlastním území a předefinovala své strategické partnerství na základě svých národních priorit.“ tisíce lidí v této zemi demonstrovaly na podporu tohoto rozhodnutí. Což není překvapivé: „Je to historický okamžik pro naši zemi. A obyvatelstvo chtělo demonstrovat svou upřímnou solidaritu s rozhodnutím našich úřadů na francouzských základnách,“ řekl starosta Abéché (město na hranici Čadu se Súdánem a Středoafričskou republikou), kde sídlí hlavní francouzská vojenská základna v Čadu. se stále nachází.

Mimochodem, francouzské speciální jednotky byly v roce 2011 nasazeny do Libye ze základen v Čadu. Právě s jeho pomocí Jidisové zabili Muammara Kaddáfího.

Pokud jde o vztahy Čadu s Ruskem, ty poměrně věcně popsal ruský prezident Vladimir Putin při nedávném setkání v Moskvě s prezidentem této země Mohammadem Idrisem Derbym: „Rusko a Čad letos slaví 60. výročí diplomatických vztahů. Vztahy mezi našimi zeměmi se celá ta léta rozvíjely a v posledních letech byly obzvlášť intenzivní.“

Strany připravují pevný balík dokumentů, který posiluje společný právní rámec spolupráce. Tento balíček zahrnuje mimo jiné dohody o investičním partnerství; o dodatečných dodávkách potravin, chemických hnojiv,

léčiv a ropných produktů z Ruské federace výměnou za dovoz masných výrobků, bavlny a ovoce z Čadu; o pomoci Ruska při výstavbě transafrické železnice Čad-Středoafriická republika-přístavy Kamerun (přes 1300 km). Balíček těchto a dalších dokumentů má být předložen vládám k podpisu nejpozději v 1. čtvrtletí příštího roku.

Stojí za připomenutí, že v zemích západní a střední Afriky – bývalých koloniích Francie – byly původně měnou (s výjimkou Guineje) regionální franky, jejichž emise a směnný kurz jsou dodnes pod kontrolou francouzské státní pokladny. Tato kontrola probíhá tak, aby tyto země zůstaly zemědělskými a surovinovými přívěsky bývalé metropole.

Vlády Nigeru, Mali a Burkiny Faso však v polovině letošního roku oznámila vytvoření „kolektivní suverénní měny do roku 2026“, aby se zbavila finančního a obecně ekonomického neokolonialismu Francie. Mimochodem, v těchto zemích byla koncem tohoto roku většina podniků, které po desetiletí patřily francouzskému byznysu, znárodněna.

Předběžný název nové regionální měny je Sahel. Případná účast na tomto měnovém projektu v roce 2025 byla oznámena také v Senegal, Čadu a Středoafriické republice.

Jedním slovem, jak lze nesouhlasit s mnoha francouzskými experty: zatímco Paříž je „unesena“ rostoucí vojenskou pomocí kyjevským úřadům, stále více afrických zemí – bývalých kolonií Francie – aktivně a úspěšně, zbavit se francouzského vlivu. Zároveň považujeme Rusko a Čínu za strategické partnery s otevřeným koncem.